

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14Cob/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119355670
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:6119355670.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Romana Tichého, v sporovej právnej veci žalobcu: F. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom U Q. XXX, XXX XX O., podnikajúci pod obchodným menom: Eduard Franek, miesto podnikania U Kľukov 202, 023 11 Zákopčie, IČO: 10 973 419, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1 A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849, proti žalovanému: Dubai Industry, s.r.o., so sídlom Kysucká cesta 3/536, 010 01 Žilina, IČO: 36 609 064, zastúpený: Advokátska kancelária AŠTARY, s.r.o., so sídlom Mariánske námestie 29/6, 010 01 Žilina, IČO: 53 588 452, o zaplatenie 3.460,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 18Cb/141/2020-146 zo dňa 24. septembra 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 18Cb/141/2020-146 zo dňa 24. septembra 2021 **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **m á** voči žalobcovi **n á r o k** na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) žalobu zamietol. Samostatným výrokom o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania rozhodol tak, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení rozsudku okresný súd poukázal na žalobu, ktorej bolo vyhovené vydaním platobného rozkazu dňa 2.9.2019, voči ktorému bol podaný žalovaným odpor.

2. Okresný súd sa poukazom na právnu úpravu v § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka zák. č. 513/1991 Zb. (ďalej aj len „Obchodný zákonník“), § 536 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 546 Obchodného zákonníka, § 548 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 554 ods. 1 Obchodného zákonníka a vykonané dokazovanie žalobu zamietol. Okresný súd konštatoval, že medzi stranami došlo k platnému uzavretiu zmluvy dielo v zmysle Obchodného zákonníka, na základe ktorej žalobca mal dodať žalovanému dohodnuté dielo. Žalovaný potvrdil uzavretie zmluvy, nespochyboval ju vo vyvolanom súdnom konaní. Okresný súd mal preukázané, že žalobca vystavil žalovanému faktúru č. 4/2019 dňa 17.6.2019 na sumu 1.930,- Eur so splatnosťou dňa 1.7.2019 za práce vykonané v období od 7.6. do 15.6.2019 na stavbe ULM-Nemecko a faktúru č. 5/2019 dňa 26.6.2019 na sumu 1.530,- Eur so splatnosťou dňa 9.7.2019 za práce vykonané v období od 17.06. do 25.6.2019 na stavbe ULMU (čl. 15-16 spisu). Okresný súd poznamenal, že k uvedeným faktúram neboli priložené žiadne prílohy.

3. Medzi stranami bolo nesporné, že dané faktúry neboli uhradené žalovaným. Žalovaný však trval na tom, že žalobca nemá nárok na zaplatenie ceny diela vzhľadom na znenie zmluvy, nakoľko súpis vykonaných prác nebol podpísaný a schválený žalovaným. Zároveň poukázal aj na to, že žalobca nevykonal dielo riadne a bez väd. Žalobca až podaním - vyjadrenie k odporu, predložil okresnému súdu

„nejaké“ súpisy v nemeckom jazyku bez prekladu a odfotené SMS správy z mobilného telefónu (č.l. 44-51 spisu). Okresný súd poukázal na čl. III. bod 3.2. Zmluvy o dielo, v zmysle ktorého sa zmluvné strany dohodli, že cena za dielo sa určí ako súčin hodinovej sadzby ceny diela podľa bodu 3.3 a počtu hodín riadneho vykonaného diela zhotoviteľom na základe súpisu vykonaných prác písomne odsúhlaseného objednávateľom v zmysle bodu 4.4.

4. Okresný súd ďalej zdôraznil bod 4.4. Zmluvy, v zmysle ktorého podkladom pre vystavenie faktúry zhotoviteľa na zaplatenie časti ceny diela za 4 kalendárne týždne riadneho vykonávania diela bol súpis skutočne vykonaných prác vyhotovený zhotoviteľom a výslovne písomne odsúhlasený objednávateľom, v ktorom je uvedený počet hodín riadneho vykonávania diela a príslušná časť ceny diela, ktorá je predmetom fakturácie. Zhotoviteľ je povinný predložiť objednávateľovi na odsúhlasenie súpis vykonaných prác v dostatočnom časovom predstihu umožňujúcom kontrolu správnosti predloženého súpisu, najmenej však tri dni vopred. Za písomné odsúhlasenie súpisu vykonaných prác objednávateľom sa považuje výlučne podpísanie súpisu vykonaných prác na znak jeho správnosti štatutárnym orgánom objednávateľa alebo osobou, ktorú na tento úkon štatutárny orgán objednávateľa písomne splnomocnil. Ďalej citoval okresný súd bod 4.2 Zmluvy, v zmysle ktorého zhotoviteľ má právo na zaplatenie časti ceny diela za 4 kalendárne týždne riadneho vykonávania diela, ak sú súčasne splnené podmienky: a) dielo bolo v danom období vykonávané riadne a bez väd, b) objednávateľ písomne odsúhlasil súpis skutočne vykonaných prác zhotoviteľom za dané štyri kalendárne týždne vykonávania diela, v ktorom je výslovne uvedený počet hodín riadneho vykonávania diela. Okresný súd ďalej citoval z bodu 4.3 Zmluvy, a tiež z bodu 3.5 Zmluvy, v zmysle ktorého zhotoviteľ nemá právo na zaplatenie ceny diela za práce, ohľadom ktorých objednávateľ písomne neodsúhlasil súpis vykonaných prác v zmysle bodu 4.4. Podľa bodu 4.5. Zmluvy, súpis vykonaných prác podľa bodu 4.4., písomne odsúhlasený objednávateľom, predstavuje povinnú prílohu faktúry zhotoviteľa na zaplatenie časti diela. Podľa bodu 6.11. Zmluvy, zhotoviteľ je povinný doručiť objednávateľovi prostredníctvom elektronickej pošty na emailovú adresu a@b.c vždy do 12.00 hod. utorka nasledujúceho kalendárneho týždňa, súpis skutočne vykonaných prác s uvedením počtu hodín riadneho vykonávania diela za predchádzajúci kalendárny týždeň. Teda v zmluve boli riadne dohodnuté náležitosti súpisu, ktorý je povinnou prílohou faktúry. V zmluve bolo výslovne dohodnuté, že súpis musí byť písomne odsúhlasený žalovaným, výlučne štatutárnym orgánom alebo splnomocnenou osobou. Žalovaný poprel doručenie takých súpisov na odsúhlasenie. Žalobca predložil okresnému súdu tzv. súpisy, ktoré zároveň nazýval šichtovnice, avšak v nemeckom jazyku, tak, že na jednom súpise je uvedené meno žalobcu s celkovým počtom hodín 30,5, pričom časové údaje sú uvedené pre dátum 07.06 - 09.06. Táto listina je opatrená nečitateľným podpisom bez bližšej špecifikácie (č.l. 44 spisu). Taktiež bol predložený súpis pre 24. týždeň s menom žalobcu a ďalších 2 osôb S. R. a R. Z. a pre dátumy 10.06-15.6.2019 s počtom hodín pre každý deň, spolu 66 hodín. Daná listina je opatrená podpismi tými tromi osobami a zároveň ďalšou osobou bez bližšej identifikácie. Žalobca uviedol, že súpis podpisoval dozor na stavbe, zodpovedný pracovník/majster, avšak z uvedeného to nie je zrejmé (č.l. 45 spisu). Zároveň bol predložený súpis/šichtovnica pre 25. týždeň, opätovne s uvedením mena žalobcu, ďalších 2 osôb S. R. a R. Z.. Okresný súd ustálil, že pokiaľ žalobca predložil listiny, o ktorých tvrdí, že sú súpisy/šichtovnice, jednak ich predložil v nemeckom jazyku bez prekladu do úradného jazyka, pričom žiadna strana konania nie je nemeckým subjektom a dané listiny neobsahujú náležitosti v zmysle zmluvy. Nie sú tieto súpisy písomne podpísané konateľom žalovaného, či splnomocnenou osobou. Žalovaný poprel, že by išlo o jeho podpis alebo nejakej ním splnomocnenej osoby. Z uvedeného je zrejmé, že súpis je bez zmluvných náležitostí, dokonca v nemeckom jazyku a nie je odsúhlasený žalovaným. Žalobca posielal iba šichtovnicu s faktúrou žalovanému. Žalobca tvrdil, že žalovanému doručil tzv. šichtovnice, ktoré však v zmysle zmluvy o dielo nie je možné považovať za požadované súpisy, ktoré bol žalobca povinný doručiť žalovanému.

5. Žalobca tvrdil, že dané súpisy kontroval, podpisoval nemecký majster, avšak okresný súd nezistil žiadnu spojitosť, žiadny vzťah tejto osoby so žalovaným. Bolo nesporné, že osoba, ktorá mala podpisovať šichtovnicu, nie je zamestnancom žalovaného. Ak žalobca zotrval na tvrdení, že predmetný súpis je relevantný, pretože závisí od Nemca, či to odsúhlasí alebo nie, tak nemožno s tým záverom podľa okresného súdu súhlasiť, nakoľko žalobca sa v zmluve zaviazal, že bude doručovať súpisy žalovanému na odsúhlasenie, napriek tomu však tak nepostupoval. Dokonca pokiaľ uviedol, že nemal počítač so sebou, súd také tvrdenie považuje za irelevantné.

6. Žalobca ďalej uviedol, že robil „nejaký“ súpis prác, ale V. si to zobral, a to, čo predložil, je šichtovnica. Podľa okresného súdu žalobca nepreukázal dostatočným spôsobom, koľko a v akom rozsahu vykonal

práce v prospech žalovaného, keďže nepredložil k faktúram požadované súpisy, a to ani pred vystavením faktúr. Ak žalobca tvrdil, že doručil faktúry so šichtovnicou, tak žalovaný toto tvrdenie poprel spolu s tvrdením, že ak by žalobca doručil ako prílohu k faktúre aj šichtovnicu, tak by ju predložil aj spolu so žalobou. Pokiaľ žalobca poukázal na sms správy, tak tieto sms správy žalovaný poprel, nepamätal si, že by ich písal a telefónne číslo, ktoré končí na čísla 883, nie je jeho telefónne číslo. Z daných sms správ vyplýva síce nejaké telefónne číslo uložené pod menom R. E., čo však neznamená, že skutočne ide o číslo žalovaného, či konateľa žalovaného. Okresný súd poukázal na to, že dané sms správy nemožno považovať za uznanie záväzku v zmysle § 323 Obchodného zákonníka, vzhľadom na formu a obsah a pre neurčitosť. Tiež konštatoval okresný súd, že predložené sms správy nepreukazujú tvrdenia žalobcu, a to, že išlo skutočne o komunikáciu so žalovaným a že dané číslo je číslo žalovaného. Okresný súd konštatoval, že žalobca nepredložil súpisy pred vystavením faktúr, ako ani prílohu vystavených faktúr a súpisy predkladané pred okresným súdom neobsahujú zmluvou dohodnuté náležitosti. Zdôraznil okresný súd, že uzavretím zmluvy žalobca prijal zmluvné podmienky, zaviazal sa zmluvu plniť. Žalobca síce vykonal určité práce, ale nemôže vyžadovať od žalovaného, aby automaticky zaplatil vystavenú faktúru bez overenia. Pokiaľ predložil žalobca do spisu listiny s počtom hodín, tak nejde o súpisy, ale o šichtovnice, ktoré mal predložiť spolu s faktúrami. Žalovaný však poprel ich doručenie a okresný súd zdôraznil, že nejde o súpisy, na základe ktorých by bolo možné posúdiť opodstatnenosť faktúr. Žalobca nepreukázal skutočne vykonané práce, ktoré predložené súpisy, nie sú súpismi podľa zmluvy, avšak žalobca nepreukázal ani fakturovanú sumu, ako dospel k danej sume. Keďže žalobca nepredložil súpisy, nepreukázal opodstatnenosť svojho nároku, pretože nepostačuje iba uviesť, že vykonal nejaké práce v určitom práve. Predmetná faktúra je podľa okresného súdu nepreskúmateľná. Ďalej okresný súd s poukazom na bod 11.12. Zmluvy, 11.2 konštatoval, že strany sa dohodli na písomnej forme a pokiaľ budú nejaké doplnenia, či zmeny zmluvy, tak len písomnou formou. S odkazom na tieto zmluvné dojednania potom konštatoval, že z predložených listín nie je možné hodnoverne posúdiť skutočne odpracované hodiny žalobcom, ako vykonané práce. Žalobca nebol v pozícii zamestnanca, ale na základe zmluvy o dielo so žalovaným ako zhotoviteľ, takže nemal postupovať ako podriadený. Je podnikateľským subjektom, mal si plniť povinnosti zo zmluvy. Bolo nesporné, že žalovaný vrátil faktúry žalobcovi, pričom žalobca na to nereagoval. Žalovaný v liste, ktorým vrátil faktúry, riadne uviedol dôvody ich vrátenia. Žalobca nereagoval voči žalovanému ohľadom vrátenia faktúr. Nepredložil žalobca všetky požadované listiny k tomu, aby mu mohli byť práce vyplatené. Žalobca nepreukázal skutočný rozsah vykonaných prác a počet odpracovaných hodín, pretože ním predložené súpisy šichtovnice nie sú hodnoverné a postačujúce a taktiež nepreukázal opodstatnenosť fakturovanej sumy, a teda aj žalovanej sumy, ako aj výšku, či výpočet žalovanej sumy. Pokiaľ navrhol právny zástupca žalobcu výsluch svedkov, tak okresný súd tomuto návrhu nevyhovel. Žalobca nekonkretizoval vykonané práce, počet hodín preukazovaných šichtovnicami, na ktorých sú uvedené aj mená svedkov. Keďže žalobca nekonkretizoval konkrétny práve a konkrétnu časť vykonaného diela, nebol dôvod, aby to za neho uvádzali svedkovia. Priznal náhradu trov konania, ako úspešnej strane sporu.

7. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) CSP. Žalobca vyčítal okresnému súdu, že žalobu zamietol, vyčítal mu najmä závery vyplývajúce z ods. 33. odôvodnenia napadnutého rozsudku a z odôvodnenia ods. 51. rozsudku, teda, že počas konania neodôvodnil výšku požadovanej istiny a jej výpočet ani nepredložil žiadne dôkazy a nepoukázal na žiadne relevantné listiny. Žalobca mal riadne splnené podmienky, ktoré podľa okresného súdu nespĺnil a tiež nesúhlasil s okresným súdom, že žaloba bola predčasná a že nie je zrejmé, na základe čoho si žalobca uplatňuje odmenu a tiež nesúhlasil so závermi okresného súdu, že nepreukázal skutočný rozsah vykonaných prác a počet odpracovaných hodín a opodstatnenosť fakturovanej sumy. Mal za to žalobca, že preukázal nárok do základu aj do uplatňovanej výšky, poukázal na uzavretú zmluvu o dielo zo dňa 5.6.2019, ktorá bola uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, predmetom ktorej bol záväzok zhotoviteľa vykonať elektrikárske, montážne práce a na druhej strane záväzok objednávateľa riadne dielo prevziať a zaplatiť žalobcovi dohodnutú odmenu za vykonanú prácu. V odvolaní uviedol, že je pravdou, že konateľ žalovaného súpis vykonaných prác žalobcu skutočne nepodpisoval. Dôvodom danej absencie podpisu konateľa žalovaného bola skutočnosť, že žalobca vykonával predsa práce pre žalovaného v Ulm - Nemecko, pričom konateľ žalovaného sa v danom čase na danom mieste nenachádzal. Je však neprípustné, aby dané bolo kladené na ľarchu žalobcovi, ktorý prácu pre žalovaného riadne a včas vykonal. Práce vykonané žalobcom boli na mieste samom odsúhlasené zodpovedným pracovníkom konkrétne majstrom, ktorý na stavbe vykonával dozor (p. F. Q. tureckej národnosti), k čomu navrhol vykonať i výsluch svedkov. Okresný súd však tento dôkazný návrh nevykonal.

8. V odvolaní žalobca uviedol, že preukázal opodstatnenosť výšky fakturovanej sumy, zo samotnej zmluvy o dielo uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným vyplýva, že hodinová sadzba diela je 20,- Eur. Žalovaný mal k dispozícii súpis vykonaných prác a počet hodín, z ktorých žalobca vychádzal pri výpočte fakturovanej sumy. Mal za to, že je nanajvýš zavádzajúce, keď sa žalovaný takýmto spôsobom úmyselne vyhýba úhrade záväzku, ktorý mu voči žalobcovi vznikol. Na podporu svojich tvrdení žalobca okresnému súdu predložil sms správy, ktoré zasielal žalovaný žalobcovi a majú preukazovať dôvodnosť podanej žaloby. Nemožno potom súhlasiť s okresným súdom, že nejde o uznanie záväzku v zmysle § 323 Obchodného zákonníka vzhľadom na formu a obsah a neurčitosť. Hlavný investor, resp. hlavný objednávateľ diela uvedený v Zmluve o dielo v čl. 1.2. nepochybne práce žalovanému vyplatil v prospech žalovaného, a teda žalovaný bez akéhokoľvek dôvodu bez reklamácie žalobcom vykonaných prác spochybňuje riadne vystavené faktúry.

9. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že prvoinštančný súd pochybil, mal vykonať dôkazy výpoveďou svedkov, tak ako žiadal žalobca v priebehu konania. Svedkovia p. S. Z. a p. R. Z. sa v čase pojednávania nachádzali pred pojednávacou miestnosťou, boli pripravení vypovedať ku skutočnostiam, ktoré jednoznačne podľa žalobcu potvrdili dôvodnosť žalobného nároku. Týmto konaním okresného súdu bolo hrubo porušené právo žalobcu na spravodlivý proces v snahe o promptné ukončenie sporovej veci. Okresný súd bez akéhokoľvek racionálneho dôvodu žalobu zamietol. Navrhol žalobca, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci.

10. K doručenému odvolaniu sa písomne vyjadril žalovaný v rozsiahlom podaní, ktorý so žalobcom nesúhlasil. Mal za to, že je napadnutý rozsudok podrobne odôvodnený, sú dané odpovede na otázky, ktoré boli rozhodné pre rozhodnutie vo veci. Bol dodržaný § 220 ods. 2 CSP, a to i vo vzťahu k nevykonaniu dôkazu svedeckou výpoveďou navrhnutých svedkov. Žalovaný dal do pozornosti, že výsluchy svedkov p. S. Z. a p. R. Z. navrhol zjavne účelovo žalobca. Obaja sú blízki rodinní príslušníci žalobcu, oboch zastupuje ten istý právny zástupca, ako zastupuje žalobcu v tomto konaní. P. S. Z. i p. R. Z. podali proti žalovanému obsahovo rovnaké a totožné žaloby. Sám žalobca pri svojom výsluchu na pojednávaní dňa 24. septembra 2021 uviedol, že súpis prác mu príde bezpredmetný, lebo závisí na nemcovi, či to odsúhlasí, a nie žalovaný, to nezáleží od žalovaného (strana 6 zápisnice o pojednávaní zo dňa 24. septembra 2021); ani len žalobca teda v konaní pred okresným súdom netvrdil, a tým menej preukazoval, že by niekedy vôbec predložil žalovanému na odsúhlasenie súpis ním skutočne vykonaných prác v súlade s uzatvorenou zmluvou o dielo; na tomto nespornom skutkovom stave by potom nič nemohli zmeniť ani prípadné výsluchy žalobcom navrhnutých svedkov, jeho synov S. Z. a R. Z.. To, že žalobca, S. Z. a R. Z. prípadne vykonávali nejaké práce na stavbe, ešte týmto osobám nezaručuje vznik práva žalobcu na zaplatenie ceny diela. Ak žalobca tvrdil, že jednoznačne preukázal svoj nárok, tak žalovaný s týmto nesúhlasil. Zákonná úprava zmluvy o dielo v Obchodnom zákonníku s výnimkou § 536 je v celom rozsahu dispozitívna, znamená, že zmluvné strany majú ponechanú plnú zmluvnú voľnosť odchýliť sa vo svojej zmluve od podmienky vzniku práva zhotoviteľa na zaplatenie ceny diela odchylné od zákonnej úpravy. V zmluve si dohodli zmluvnú hmotnoprávnu podmienku sporové strany pre vznik práva na zaplatenie ceny diela, ktorá sa v zmysle právnej teórie nepovažuje za podmienku podľa § 36 Občianskeho zákonníka, ale ide o tzv. nepravú podmienku. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp.zn. 23Cdo 2664/2010 a tiež citoval z čl. IV bodov 4.4 a 4.5 zmluvy. Okresný súd podľa žalovaného správne konštatoval, že žalovaný žalobcovi písomne neodsúhlasil žiaden výpis z vykonaných prác a žalobca žalovanému súpis vykonaných prác ani nepredložil na odsúhlasenie. Z ničoho nevyplýva, že by žalobcom uvádzaná osoba podpísaná na predmetných listinách vystupovala ako zástupca žalovaného. Z obsahu zmluvy žalobca vedel, resp. pri predpoklade priemerných rozumových schopností vedieť mohol a mal, že súpis vykonaných prác môže písomne odsúhlasiť iba konateľ žalovaného alebo ním písomne splnomocnená osoba. Taktiež mal žalobca na základe obsahu ním uzatvorenej zmluvy o dielo vedieť, že je povinný zasielať súpis skutočne vykonaných prác na odsúhlasenie žalovanému na ním udanú emailovú adresu. Táto zmluvne upravená procedúra predkladania a schvaľovania súpisu skutočne vykonaných prác upravená v čl. IV bod 4.4. a v čl. VI bod 6.11 zmluvy o dielo, ktorá nevyžadovala osobnú prítomnosť konateľa žalovaného na miesto vykonávania diela, bola určitá, zrozumiteľná, objektívne splniteľná a žalobca neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré v súlade s príslušnými zmluvnými dojednaniaми nepostupoval. Žalobca nepreukázal, že dodržal zmluvne upravený postup. Pre vznik práva nároku zhotoviteľa na zaplatenie ceny diela nepostačuje bez ďalšieho iba samotné faktické vykonávanie nejakých prác zhotoviteľom, ak nie sú splnené zmluvne dohodnuté hmotno-právne podmienky vzniku takého práva, resp. v prípade absencie odchylnéj zmluvnej úpravy. Zo žiadnej zo žalovaných faktúr č. 4/2013 (správne má byť 4/2019) a 5/2019

nie je možné zistiť, ako žalobca dospel k výpočtu fakturovaných súm. Navrhol, aby napadnutý rozsudok odvolací súd potvrdil ako vecne správny.

11. Žalobca v podanom vyjadrení na č.l. 175 a nasl. spisu uviedol, že v celom rozsahu zotrúva na jeho odvolaní voči rozsudku okresného súdu. Nestotožnil sa so žalovaným v zmysle jeho tvrdení, že žalobca na výsluchy svedkov p. S. Z. a p. R. Z. navrhol zjavne účelovo, keďže sú blízki rodinní príslušníci. Označení svedkovia by sa nemali ako relevantne vyjadriť k tomu, či boli splnené hmotno-právne podmienky na zaplatenie ceny diela, na základe zmluvy o dielo medzi žalobcom a žalovaným, pokiaľ by nemali vedomosti na to, aby sa mohli vyjadriť k týmto rozhodným skutočnostiam. Okresný súd mal vykonať ich výsluch, navyše, ak sa nachádzali pred pojednávacou miestnosťou a boli pripravení vypovedať ku skutočnostiam, ktoré by jednoznačne potvrdili dôvodnosť žalobcovho nároku. Konajúca sudkyňa tak nesprávne zamietla dôkazné návrhy žalobcu len na základe toho, že podľa okresného súdu všetky podstatné skutočnosti boli dostatočne zistené v rámci vykonaného dokazovania. Prvoinštančný súd podľa žalobcu pochybil, mal vykonať výsluch navrhnutých svedkov, tým že neboli vykonané tieto dôkazy, malo byť hrubo porušené právo žalobcu na spravodlivý proces.

12. K doručenému vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný v podaní zo dňa 22.2.2022 (č.l. 181 spisu), ktorý zotrval na svojej argumentácii a pripojil i rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č.k. 13Cob/121/2021, na podporu svojich tvrdení.

13. Uvedené podanie žalovaného bolo doručené na vedomie žalobcovi (č.l. 194 spisu v spojení s doručenkou č.l. 194 rub spisu).

14. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec v medziach § 379, § 380 ods. 1 CSP postupom bez nariadenia pojednávania a verejným vyhlásením rozsudku krajským súdom za rešpektovania § 219 ods. 1, 3 CSP, bol rozsudok okresného súdu potvrdený ako vecne správne rozhodnutie podľa § 387 ods. 1 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

15. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 14Cob/31/2022-198 zo dňa 22.6.2022, ktorým bolo oznámené miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom. Primárne odvolací súd uvádza, že prejednaním veci len v rámci a z tých dôvodov, ktoré žalobca vymedzil v písomne podanom odvolaní a ktoré mali väzbu na zistený uzavretý skutkový stav veci, podľa výsledku dokazovania v prvoinštančnom konaní, odvolací súd dospel k záveru o neopodstatnenosti podaného odvolania žalobcom.

16. Po vykonaní odvolacieho prieskumu, vo vzťahu k odvolacím dôvodom žalobcu krajský súd konštatuje, že napadnutý rozsudok okresného súdu v rovine odôvodnenia, je koherentný so zákonnou úpravou. Je z neho zrejmé, že okresný súd poskytol odpoveď na všetky kľúčové otázky sporu, a preto nebol priestor pre krajský súd na iný záver, ktorý bol samozrejme limitovaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu, než aby rozsudok okresného súdu potvrdil napriek odvolacím námietkam žalobcu ako vecne správne rozhodnutie v zmysle § 387 ods. 1 CSP. Primárne odvolací súd uvádza, že po vykonaní odvolacieho prieskumu v rozsahu odvolacích dôvodov žalobcu skutkový aj právny stav, tak boli ustálené okresným súdom považoval za vecne správny, a to cez úpravu v § 387 ods. 1 CSP, avšak na dotvrdenie správnosti prijatých záverov okresným súdom považuje za podstatné zodpovedať na niektoré odvolacie otázky položené žalobcom, ktoré mali pre rozhodnutie odvolacieho súdu relevanciu vo vzťahu k posudzovaniu správnosti prijatých záverov okresným súdom.

17. Krajský súd poukazuje na § 379, § 380 ods. 1 CSP, keďže základom pre konanie a rozhodovanie krajského súdu boli odvolacie dôvody žalobcu, v tejto veci vyjadrené v ním podanom odvolaní. Pokiaľ žalobca nevykvalifikoval iné odvolacie dôvody, než tie, ktoré boli obsiahnuté v ním podanom odvolaní, tak následne potom ani krajský súd v rámci svojho konania a rozhodovania, nemohol posudzovať napadnutý rozsudok okresného súdu a v ňom obsiahnuté závery, ak tieto sa nestali predmetom odvolania žalobcu. Inými slovami, ak žalobca v odvolaní nerozporoval iné skutočnosti, závery prijaté okresným súdom, tak potom ani krajský súd nemal zákonný priestor k tomu, aby pri absencii takýchto odvolacích dôvodov žalovaného podrobil posudzovaniu závery okresného súdu, viažuce sa k nenapadnutým skutočnostiam.

Ak nie je odvolateľom vyjadrený odvolací dôvod, potom ani krajský súd nemá daný zákonný podklad, aby vyjadril závery k rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Vždy je to tá strana sporu, ktorá podáva odvolanie, ktorá odvolacími dôvodmi vymedzuje, čo v záveroch prijatého napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie rozporuje, a len to sa môže stať predmetom zhodnocovania zo strany odvolacieho súdu. Ak sú súdom prvej inštancie prijaté závery, ktoré v podanom odvolaní odvolateľ nerozporuje, zákonite tieto bez ďalšieho sa nemôžu stať ani predmetom vyhodnocovania odvolacím súdom, pretože tak ako to už uviedol krajský súd, nie je k tomu zákonný priestor. Ak v zmysle § 380 ods. 1 CSP je odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi a nejedná sa so žiadnych z právnych situácií, vyjadrených pod písm. a), b), c) § 379 CSP.

18. Pripomína odvolací súd, že „Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (pozri napr. III. ÚS 209/04). Aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998)“ (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. IV. ÚS 345/2012-30 zo dňa 26.11.2012).

19. Ďalej krajský súd vzhľadom k počtu vyvolaných sporov obdobného charakteru žalobcami voči žalovanému uvádza, že každá odvolacia vec je osobitne samostatne posudzovaná so zreteľom skutkového a právneho stavu, zisteného a konštatovaného okresným súdom v tej ktorej sporovej právnej veci. Okolnosti, konkrétne každej sporovej veci potom následne nemôžu byť bez ďalšieho „paušálne“ premietnuté do iných vyvolaných sporových prípadov.

20. K odvolaciemu dôvodu žalobcu, ktorý namietal nedostatočné dokazovanie, a tým nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, ako i vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie, ku ktorým podľa žalobcu malo dôjsť z dôvodu nevykonania dôkazov navrhnutých žalobcom, krajský súd uvádza, že okresný súd v dostatočnom a potrebnom rozsahu vykonal dokazovanie, nevyhnutné pre posúdenie žalobcovho nároku, ako aj uplatnenej obrany žalovaným. Nevykonanie dôkazov okresný súd riadne odôvodnil v napadnutom rozsudku, najmä v ods. 52, ktoré zdôvodnenie nadväzovalo na ods. 51 v spojení s predchádzajúcimi odsekmi. Pri nevykonaní dôkazov okresným súdom navrhnutých žalobcom, okresný súd vecne správne postupoval, pokiaľ vychádzal zo zmluvne dohodnutých podmienok medzi žalobcom a žalovaným, a to z obsahu uzatvorenej Zmluvy o dielo zo dňa 5.6.2019, a to konkrétne časti IV.

4.1. Objednávateľ zaplatí Zhotoviteľovi cenu diela v častiach a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve na základe faktúr vystavených Zhotoviteľom podľa tohto článku zmluvy.

4.2. Zhotoviteľ má právo na zaplatenie časti ceny diela za dva kalendárne týždne riadneho vykonávania diela, ak sú súčasne splnené nasledovné podmienky:

- a) dielo bolo v danom období vykonávané riadne a bez väd,
 - b) Objednávateľ písomne odsúhlasil súpis skutočne vykonaných prác Zhotoviteľom za dané dva kalendárne týždne vykonávania diela, v ktorom je výslovne uvedený počet hodín riadneho vykonávania diela,
- 4.3. Zhotoviteľ je oprávnený vystaviť faktúru na zaplatenie časti ceny diela po splnení podmienok podľa bodu 4.2. Faktúra Zhotoviteľa musí spĺňať náležitosti ustanovené v zákone č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov a musí byť doručená Objednávateľovi v dvoch písomných vyhotoveniach. Faktúra Zhotoviteľa je splatná do 14 dní od doručenia Objednávateľovi. V prípade, že faktúra vystavená Zhotoviteľom nespĺňa predpísané náležitosti, Objednávateľ má právo takúto faktúru bez sankcie omeškania vrátiť Zhotoviteľovi; Zhotoviteľ je následne povinný do 14 dní od vrátenia pôvodnej faktúry vystaviť novú faktúru v opravenom znení s novou lehotou splatnosti v rozsahu 14 dní od jej doručenia Objednávateľovi.

4.4. Podkladom pre vystavenie faktúry Zhotoviteľa na zaplatenie časti ceny diela za dva kalendárne týždne riadneho vykonávania diela je súpis skutočne vykonaných prác vyhotovený Zhotoviteľom a výslovne pracovných dní od oznámenia výzvy Objednávateľa na jej zabezpečenie, ide o podstatné porušenie zmluvy zo strany Zhotoviteľa a Objednávateľ má právo uskutočniť alebo zabezpečiť nápravu na náklady Zhotoviteľa, ktoré je mu Zhotoviteľ povinný nahradiť.“

21. V tomto smere odvolací súd poukazuje na vymedzenie žalobou uplatneného nároku, ktorý sa opiera práve o zmluvu ako hmotno-právny základ tvrdeného porušenia povinnosti na strane žalovaného, ku ktorému malo dôjsť neuhradením ceny poskytnutého plnenia žalobcom. Pripomína odvolací súd, že záväzkovo-právny vzťah je definovaný v § 488 Občianskeho zákonníka ako právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (požiadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť plniť záväzok. V tomto smere je potrebné pre definovanie každého právneho vzťahu, z ktorého má vzniknúť záväzok, záväzkový vzťah, aby bolo zrejmé, kto je v danom právnom záväzkovom vzťahu povinným subjektom, oprávneným subjektom, čo je predmetom práva a povinnosti (požiadávky a záväzku) prípadne, či ide o plnenie odplatné alebo bezodplatné, v akom čase plnenia a v akom mieste plnenia. Odvolací súd uvádza, že zmluve ako základnému rámcu hmotno-právneho vzťahu sporových strán okresný súd venoval náležitú pozornosť. Poukazuje sa pritom, že oproti dispozitívnemu zákonnému § 548 ods. 1 Obchodného zákonníka si žalobca a žalovaný ako zmluvné strany dohodli odchylnú úpravu pre nárok na žalobcom uplatnenú cenu diela, ktorá bola vyjadrená práve v čl. IV. bod 4.2. uzavretej zmluvy o dielo, v spojení s bodom 4.3., čl. IV. bod 6.11. (č.l. 80 rub spisu) uzatvorenej zmluvy o dielo. Podľa čl. IV. bod 4.4. prvá veta zmluva o dielo (č.l. 10 spisu) s podkladom pre vyhotovenie faktúry zhotoviteľa na zaplatenie ceny diela za dva kalendárne týždne riadneho vykonávania diela je súpis skutočne vykonaných prác vyhotovených zhotoviteľom a výslovne odsúhlasených objednávatelom, v ktorom je uvedený počet hodín riadneho vykonávania diela a príslušná časť ceny diela, ktorá je predmetom fakturácie (č.l. 80 spisu). Pre odstránenie prípadných pochybností, pokiaľ ide o krajským súdom konštatované, vo vzťahu k zmluve o dielo citácia zmluvných dojednaní jednak na č.l. 10 a nasl. spisu a následne na č.l. 80 spisu, tak v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo sporné, že tieto časti na seba nadväzujú a že ide o totožnú zmluvu o dielo. Zmluvné strany, t.j. žalobca a žalovaný mali určitým a jasným spôsobom vymedzené podmienky fakturácie pre zaplatenie. Zmluvné strany, t.j. žalobca a žalovaný mali určitým a jasným spôsobom vymedzené podmienky pre zaplatenie ceny diela, časti ceny diela a ak žalobca vo vyvolanom súdnom spore nepreukázal, že tieto zmluvné podmienky splnil, tak potom nemohol byť úspešný so svojím žalobným nárokom na zaplatenie ceny diela prípadne zaplatenie časti ceny diela. Žalobca v rozsahu svojej dôkaznej povinnosti nepreukázal, že túto zmluvnú podmienku dohodnutú so žalovaným splnil, t.j. nepredložil výslovne písomne odsúhlasený súpis vykonaných prác žalobcom žalovaným. Žalobcovi sa v tomto súdnom spore nepodarilo preukázať vznik nároku na cenu diela, pokiaľ nepredložil podľa uzavretej zmluvy o dielo so žalovaným písomne odsúhlasený súpis vykonaných prác žalovaným, resp. osobou splnomocnenou žalovaným.

22. Ak žalobca v odvolaní tvrdil, že preukázal opodstatnenosť fakturovanej sumy, tak odvolací súd sa s týmto nemohol stotožniť. Ak okresný súd vyhodnotil, že dané správy nemožno považovať za uznanie záväzku v zmysle § 323 Obchodného zákonníka, vzhľadom na formu a obsah pre neurčitosť, tak odvolací súd sa s týmto záverom stotožnil a nemohol z argumentácie žalobcu vyvodiť rozdielne závery, ako vyvodil okresný súd, keďže mal za to, že táto argumentácia okresného súdu v rovine vyhodnotenia tvrdení žalobcu vo vzťahu k sms správam žalovaného nespĺňalo kritériá pre konštatovanie pre postup v zmysle § 323 Obchodného zákonníka. Ani samotná skutočnosť tvrdenia žalobcu, že žalovanému hlavný objednávateľ vyplatil práce, ktoré mali byť vykonané žalobcom, nebolo možné považovať za takú argumentáciu, ktorá by bez ďalšieho dokázala naplniť postup, ktorý bol dohodnutý sporovými stranami v zmluve o dielo.

23. Ak teda žalobca v odvolaní namietal rozpor postupu okresného súdu so zásadami zákonnej úpravy, tak krajský súd takýto rozpor po vykonaní odvolacieho prieskumu nemohol konštatovať, pokiaľ išlo o závery okresného súdu v rovine (ne)dôvodnosti žalobou uplatneného nároku. Krajský súd na tomto mieste len pripomína, že pri hodnotení dôkazov zásadne súd nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten - ktorý dôkaz hodnotiť, pretože sa tu uplatňuje zásada voľného hodnotenia dôkazov. V súlade s touto zásadou postupoval okresný súd, podkladom jeho rozhodnutia sú dôkazy, ktoré boli správne vyhodnotené, pričom do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia

vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97, uznesenie NS SR sp.zn. 3Cdo 204/2009 zo dňa 14.09.2011). Pre spoľahlivé zistenie skutkového stavu sa nevyžadovali ďalšie dôkazy a tie, ktoré boli vykonané, zhodnotil okresný súd a následne vyvodil aj správne skutkové závery.

24. Vo vzťahu k vyššie uvedeným dôvodom krajský súd pre úplnosť poukazuje i na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 119/03, podľa ktorého ustanovenie § 157 ods. 2 OSP (teraz § 220 CSP) je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie všeobecného súdu musí uviesť dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, čo v danom prípade prvostupňový súd vo svojom napadnutom rozhodnutí dodržal. Vyššie uvádzané skutočnosti a zistenia vyplývajúce z vykonaného odvolacieho prieskumu odvolacím súdom, viedli odvolací súd k záveru, že namietaným postupom okresného súdu v prvostupňovom konaní v rovine a v rozsahu odvolacích námietok žalobcu nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom.

25. Vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia krajského súdu sa uvádza, že reagoval len na argumentáciu žalobcu v odvolaní majúcu pre vec podstatný význam, ktorý postup je v súlade s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 78/05 zo dňa 16. marca 2015, podľa ktorého „...súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občiansko-súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Táto norma sa uplatňuje v odvolacom konaní (§ 211 Občianskeho súdneho poriadku). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní“. Zo znenia uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 115/03 zo dňa 3. júla 2003 vyplýva, že „...všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces“.

26. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania, nebol priestor pre odvolací súd na zmenu alebo zrušenie napadnutého rozsudku okresného súdu, keďže v zmysle § 387 ods. 1 CSP vyhodnotil prijaté závery okresným súdom ako vecne správne. Nebolo dôvodu, aby boli vykonávané ďalšie dôkazy. Odvolací súd nezistil odôvodnenosť žalobcom podaného odvolania, preto bol vo vyvolanom odvolacom konaní rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch potvrdený, a to aj v závislom výroku o trovách konania, ku ktorým žalobca nepodal v odvolaní osobitné námietky.

27. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP, podľa ktorého ustanovenie o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie v spojení s § 255 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalovaný, ktorému bola priznaná plná náhrada trov odvolacieho konania voči žalobcovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.